VIERDE ZONDAG VAN DE ADVENT (Jaar B)

Eerste lezing: Uit het tweede boek Samuël, 7, 1-5. 8b-11. 16.

Toen koning David zijn intrek had genomen in zijn paleis en de Heer gezorgd had dat al zijn vijanden in heel de omtrek hem met rust lieten, zei hij tegen de profeet Natan: Nu moet u eens zien! Zelf woon ik in een paleis van cederhout en de ark van God staat onder tentdoek! Natan zei tot de koning: Doe gerust wat u van plan bent; de Heer staat u bij. Maar diezelfde nacht nog werd het woord van de Heer gericht tot Natan: Zeg aan mijn dienaar David: Zo spreekt de Heer: Gij wilt voor mij een huis bouwen en mij daarin laten wonen? Zo spreekt de Heer, Heer van de hemelse machten: Ik heb u uit de steppe gehaald, achter de schapen vandaan om vorst te zijn over mijn volk Israël. Op al uw tochten heb Ik u bijgestaan, al uw vijanden heb Ik vernietigd, uw naam heb Ik groot gemaakt als die van de groten der aarde. Ik heb mijn volk Israël een gebied gegeven en het daar geplant om er te wonen. Het wordt niet meer opgeschrikt en door geen boosdoeners verdrukt zoals vroeger, in de tijd dat Ik over Israël, mijn volk, rechters had aangesteld. Ik heb gezorgd dat al uw vijanden u met rust laten. De Heer kondigt u aan dat hij voor u een huis zal oprichten. Zo zal uw huis en uw koninklijke macht altijd stand houden; uw troon staat vast voor eeuwig.

Tussenzang: Psalm 89 (88), 2-3. 4-5. 27 en 29.
Antifoon: Uw gunsten, Heer, wil ik bezingen.

Uw gunsten, Heer, wil ik bezingen,
uw trouw verkondigen aan elk geslacht.
Gij hebt gezegd: mijn gunst blijft eeuwig duren,
de hemel is de grondslag van mijn trouw;

Ik heb met David een verbond gesloten,
mijn uitverkoren dienaar met een eed beloofd:
Ik zal uw nageslacht in stand houden voor eeuwig,
in alle tijden blijft uw troon bestaan.

Hij zal Mij aanroepen; Gij zijt mijn Vader,
mijn God, de steenrots van mijn heil.
Voor altijd kan hij rekenen op mijn genade,
voor immer blijft mijn bond met hem van kracht.

Tweede lezing: Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Rome, 16, 25-27.

Broeders en zusters,
Aan Hem die bij machte is u te bevestigen in het evangelie van Jezus Christus dat ik verkondig - volgens de openbaring van het geheim dat eeuwenlang verzwegen bleef maar dat nu is onthuld, en dat krachtens de opdracht van de eeuwige God aan de hand van profetische geschriften aan alle heidenvolken is bekend gemaakt om hen te brengen tot de gehoorzaamheid van het geloof - aan Hem, de enige, alwijze God zij de heerlijkheid door Jezus Christus in de eeuwen der eeuwen! Amen.

Alleluia: Lucas 1, 38.

Alleluia. Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord. Alleluia.

Uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas, 1, 26-38.
Toen Elisabeth zes maanden zwanger was werd de engel Gabriël van Godswege gezonden naar een stad in Galilea, Nazaret, tot een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette, uit het huis van David; de naam van de maagd was Maria. Hij trad bij haar binnen en sprak: Verheug u, Begenadigde, de Heer is met u. Zij schrok van dat woord en vroeg zich af wat die groet toch wel kon betekenen. Maar de engel zei tot haar: Vrees niet Maria, want gij hebt genade gevonden bij God. Zie, gij zult zwanger worden en een zoon ter wereld brengen en gij moet Hem de naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en Zoon van de Allerhoogste genoemd worden. God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David schenken en Hij zal in eeuwigheid koning zijn over het huis van Jakob en aan zijn koningschap zal nooit een einde komen. Maria echter sprak tot de engel: Hoe zal dit geschieden daar ik geen man beken? Hierop gaf de engel haar ten antwoord: De heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom ook zal wat ter wereld wordt gebracht heilig genoemd worden, Zoon van God. Weet dat zelfs Elisabeth, uw bloedverwante, in haar ouderdom een zoon heeft ontvangen en, ofschoon zij onvruchtbaar heette, is zij nu in haar zesde maand; want voor God is niets onmogelijk. Nu zei Maria: Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord. En de engel ging van haar heen.

Vierde zondag van de advent

CKK 484-494: de Aankondiging

CKK 439, 496, 559, 2616: Jezus is de zoon van David

CKK 143-149, 494, 2087: “de gehoorzaamheid van het geloof’

CKK 484-494: de Aankondiging

CKK 484 De boodschap aan Maria luidt de "volheid van de tijd" (Gal. 4, 4) in, d.w.z. de vervulling van de beloften en de voorbereidingen. Maria wordt uitgenodigd Hem te ontvangen, in wie "de godheid in heel haar volheid lijfelijk" (Kol. 2, 9) aanwezig zal zijn. Het goddelijk antwoord op haar vraag: "Hoe zal dit geschieden, daar ik geen gemeenschap heb met een man?" (Lc. 1, 34), wordt door de kracht van de Geest gegeven: "De heilige Geest zal over u komen" (Lc. 1, 35).

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=484

YOUCAT 80 Waarom is Maria maagd?
God wilde dat Jezus Christus een echte menselijke moeder had, maar alleen God zelf als Vader, want Hij wilde een nieuw begin maken, te danken aan Hem alleen en niet aan aardse krachten. 1

Maria’s maagdelijkheid is geen achterhaalde mythologische voorstelling, maar is van fundamentele betekenis voor het leven van Jezus. Hij werd uit een vrouw geboren, maar had geen aardse vader. Jezus Christus is een nieuw begin in de wereld, van bovenaf tot stand gebracht. In het Lucasevangelie vraagt Maria aan de engel: ‘Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad’ (Lc. 1, 34). Daarop antwoordde de engel: ‘De Heilige Geest zal over je komen’ (Lc. 1, 35). Hoewel de Kerk vanaf het begin bespot werd om haar geloof aan Maria’s maagdelijkheid, heeft zij altijd geloofd dat het gaat om een echte en niet louter symbolische maagdelijkheid.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 484-504.508-510
“De boodschap aan Maria luidt de "volheid van de tijd" Gal. 4, 4 in, d.w.z. de vervulling van de beloften en de voorbereidingen. Maria wordt uitgenodigd Hem te ontvangen, in wie "de godheid in heel haar volheid lijfelijk" Kol. 2, ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=80

YOUCAT 117 Hoe kon de Heilige Geest in, met en door Maria werken?
Maria was volledig aanspreekbaar en open voor God (Lc. 1, 38). Zo kon zij door het werken van de Heilige Geest de ‘Moeder van God’ worden - en als moeder van Christus ook de Moeder van de Christenen, ja de Moeder van alle mensen. 1

Maria maakte voor de Heilige Geest het wonder aller wonderen mogelijk: de menswording van God. Zij gaf God haar jawoord: ‘Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord’ (Lc. 1, 38). Gesterkt door de Heilige Geest ging zij met Jezus door dik en dun, tot onder het kruis. Daar heeft Jezus haar ons allen tot Moeder gegeven (Joh. 19, 25-27).

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 721-726
“"Verheug u, Begenadigde"

Maria, de volmaakt heilige moeder van God, altijd maagd, is het meesterwerk van de zending van de Zoon en de Geest in de volheid van de tijd. Omdat zijn Geest Maria voorbereid heeft, vindt de Vader overeenkomstig ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=117

CKK 485 De zending van de heilige Geest wordt altijd verbonden met en is gericht op de zending van de Zoon. 1 De heilige Geest wordt gezonden om de schoot van de maagd Maria te heiligen en deze van Godswege te bevruchten; Hij is "de Heer die het leven geeft" door ervoor te zorgen dat zij de eeuwige Zoon van de Vader ontvangt in een menselijke natuur die uit de hare voortkomt.

1) Vgl. Joh. 16, 14-15 Hij zal Mij verheerlijken, omdat Hij aan u zal verkondigen wat Hij van Mij ontvangen heeft. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=485

CKK 486 De eniggeboren Zoon van de Vader, die als mens in de schoot van de maagd Maria is ontvangen, is vanaf het begin van zijn menselijk bestaan "Christus", d.w.z. gezalfd met de heilige Geest, 1 2 ook al openbaart Hij zich slechts geleidelijk aan de herders, 3 de wijzen, 4 aan Johannes de Doper 5 en de leerlingen. 6 Heel het leven van Jezus Christus zal daarom tonen "hoe God Hem gezalfd heeft met de heilige Geest en met kracht" (Hand. 10, 38).

1) Vgl. Mt. 1, 20 Terwijl hij dit overwoog, verscheen hem in een droom een engel van de Heer die tot hem sprak: “Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; het kind in haar schoot is van de ...

2) Vgl. Lc. 1, 35 Hierop gaf de engel haar ten antwoord: 'De heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom ook zal wat ter wereld wordt gebracht heilig genoemd worden, Zoon van God.

3) Vgl. Lc. 2, 8-20 **De herders**
In de omgeving bevonden zich herders die in het open veld gedurende de nacht hun kudde bewaakten. ...

4) Vgl. Mt. 2, 1-12 **Bezoek van de Wijzen**
Toen dan Jezus te Betlehem in Juda geboren was ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het oosten ...

5) Vgl. Joh. 1, 31-34 Ook ik kende Hem niet, maar opdat Hij aan Israël geopenbaard zou worden, daarom kwam ik met water dopen.” ...

6) Vgl. Joh. 2, 11 Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=486

CKK 487 Wat het katholiek geloof met betrekking tot Maria belijdt, is gebaseerd op hetgeen het belijdt met betrekking tot Christus, maar wat het over Maria leert, verheldert op zijn beurt het geloof in Christus.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=487

YOUCAT 80 (zie boven)

YOUCAT 83 Wat betekent 'onbevlekte ontvangenis van Maria'?
De Kerk gelooft 'dat de allerheiligste Maagd Maria vanaf het begin van haar ontvangenis door een bijzondere genade van de almachtige God, met het oog op de verdiensten van Jezus Christus, de Redder van het menselijk geslacht, gevrijwaard bleef van iedere smet van de erfzonde.' (Dogma van 1854; Dogma) 1

Het geloof in de 'onbevlekte ontvangenis' bestaat vanaf het begin van de Kerk. Het begrip is momenteel vatbaar voor misverstanden. Het wil zeggen dat God Maria gevrijwaard heeft voor de erfzonde, en wel vanaf het begin. Het zegt niets over hoe Jezus ontvangen is in het lichaam van Maria. En het vertegenwoordigt al helemaal niet een negatieve christelijke visie op seksualiteit, alsof man en vrouw zich zouden 'bevlekken' wanneer zij een kind verwekken.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 487-492.508
"Wat het katholiek geloof met betrekking tot Maria belijdt, is gebaseerd op hetgeen het belijdt met betrekking tot Christus, maar wat het over Maria leert, verheldert op zijn beurt het geloof in Christus. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=80.83

CKK 488 De voorbestemming van Maria
"God heeft zijn Zoon gezonden" (Gal. 4, 4), maar om voor Hem "een lichaam te bereiden" (Heb. 10, 5) heeft Hij de vrijwillige medewerking van een schepsel gewild. Daartoe heeft God van alle eeuwigheid af een dochter van Israël uitverkoren om moeder van zijn Zoon te zijn, een jonge joodse vrouw uit Nazaret in Galilea, "een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette, uit het huis van David; de naam van de maagd was Maria" (Lc. 1, 26-27).

Het was de wil van de Vader van barmhartigheid dat aan de menswording de instemming voorafging van haar die voorbestemd was moeder te zijn. Evenals een vrouw bijgedragen had tot de dood, zo zou nu een vrouw evenzeer bijdragen tot het leven. 1 2

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert uit Lat
"Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

2) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 61
"De heilige Maagd, die tegelijk met de menswording van het goddelijk Woord van eeuwigheid voorbestemd was tot Moeder Gods, werd door het raadsbesluit van de goddelijke Voorzienigheid hier op aarde de verheven Moeder van de goddelijke Verlosser, de gezellin bij ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=488

CKK 489 Gedurende het hele Oude Verbond is de zending van Maria voorbereid door die van heilige vrouwen. Geheel aan het begin staat Eva: ondanks haar ongehoorzaamheid ontvangt zij de belofte

van een nageslacht dat over de Boze zal zegevieren 1 en de belofte dat zij de moeder zou zijn van alle levenden. 2 Op grond van deze belofte ontvangt Sara ondanks haar hoge leeftijd een zoon. 3 4 Tegen iedere menselijke verwachting in kiest God uit wat als hulpeloos en zwak wordt beschouwd, 5 om de trouw aan zijn belofte te tonen: Hanna, de moeder van Samuel, 6 Debora, Ruth, Judit, Ester en vele andere vrouwen. Maria "neemt de eerste plaats in onder de nederigen en armen van de Heer die vol vertrouwen het heil van Hem verwachten en het verkrijgen. Tenslotte komt met haar, de dochter van Sion bij uitstek, na een lang wachten op de vervulling van de belofte, de volheid der tijden en wordt er een nieuwe heilsorde gevestigd". 7

1) Vgl. Gen. 3, 15 Vijandschap sticht ik tussen u en de vrouw, tussen uw kroost en het hare. Het zal uw kop bedreigen, en gij zijn hiel!'

2) Vgl. Gen. 3, 20 De mens noemde zijn vrouw Eva, want zij is de moeder geworden van alle levenden.

3) Vgl. Gen. 18, 10-14 Toen zei Hij: `Over een jaar kom Ik weer bij u terug; dan zal Sara, uw vrouw, een zoon hebben.' Sara stond te luisteren bij de ingang van de tent, achter hem. ...

4) Vgl. Gen. 21, 1-2 Jahwe begunstigde Sara, zoals hij gezegd had, en vervulde de belofte die hij haar gedaan had. ...

5) Vgl. 1 Kor. 1, 27 Nee, wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitverkoren, om de wijzen te beschamen; wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren, om het sterke te beschamen;

6) Vgl. 1 Sam. 1

7) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 55. vert. uit Lat. “De Heilige Schrift van Oud en Nieuw Testament en de eerbiedwaardige Traditie tonen ons met steeds grotere duidelijkheid de functie van de Moeder van de Verlosser in de heilsorde en tekenen ons als het ware het beeld ervan. De boeken ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=489

CKK 490 De onbevlekte ontvangenis
Om Moeder van de Verlosser te zijn werd Maria "door God begiftigd met gaven die pasten bij een zo grote taak". 1 De engel Gabriël begroet haar op het ogenblik van de boodschap als "vol van genade". (Lc. 1, 28) Immers, om de vrijwillige instemming van haar geloof te kunnen geven bij de aankondiging van haar roeping moest zij geheel gedragen worden door Gods genade.

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert. uit Lat. “Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=490

CKK 491 De Kerk is zich door de eeuwen heen ervan bewust geworden dat Maria, door God "begenadigd" 1 , vanaf haar ontvangenis verlost was. Dat belijdt het dogma van de onbevlekte ontvangenis, door Paus Pius IX in 1854 afgekondigd:

De gelukzalige maagd Maria is bij het eerste ogenblik van haar ontvangenis door een bijzondere genadegave en voorrecht van de almachtige God met het oog op de verdiensten van Christus Jezus, de Verlosser van het menselijk geslacht, gevrijwaard van elke smet van de erfzonde. 2

1) Vgl. Lc. 1, 28 Hij trad bij haar binnen en sprak: 'Verheug u, Begenadigde, de Heer is met u!'

2) Z. Paus Pius IX, Dogmatische Bul, Dogmaverklaring van Maria, Onbevlekt Ontvangen, Ineffabilis Deus (8 dec 1854), 22. vert uit Lat.
“Derhalve, na zonder ophouden in vernedering en vasten onze bijzondere gebeden en de openbare gebeden van de Kerk aan God de Vader door Zijn Zoon te hebben opgedragen, opdat Hij door de kracht van de Heilige Geest ons zou besturen ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=491

CKK 492 Deze "luister van een uitzonderlijke heiligheid" waarmee zij "vanaf het eerste ogenblik van haar ontvangenis gesierd is", 1 verkrijgt zij geheel van Christus: zij is "met het oog op de verdiensten van haar Zoon op een meer verheven wijze verlost". 2 Méér dan elke andere geschapen persoon heeft de Vader haar "in de hemelen in Christus gezegend met elke geestelijke zegen" (Ef. 1, 3). Hij heeft haar "in Hem uitverkoren vóór de grondlegging van de wereld, om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn aangezicht. 3

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert uit Lat.
“Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

2) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 53. vert. uit Lat.
“De Maagd Maria immers, die, op de boodschap van de engel, het Woord Gods ontving in haar hart en in haar schoot en die aan de wereld het Leven bracht, wordt erkend en geëerd als de waarachtige Moeder van God, ...

3) Vgl. Ef. 1, 4
“In Hem heeft Hij ons uitverkoren
vóór de grondlegging der wereld,
om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn aangezicht.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=492

CKK 493 De Kerkvaders uit de oosterse traditie noemen de Moeder van God "de geheel heilige" (Panaghia) , zij vieren haar als "vrij van iedere zondesmet, als het ware gevormd door de heilige Geest en gemaakt tot een nieuw schepsel". 1 Door Gods genade is Maria heel haar leven lang vrij van iedere persoonlijke zonde gebleven.

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert. uit Lat.
“Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=493

YOUCAT 80 (zie boven)

YOUCAT 84 Waarom is Maria maagd?
God wilde dat Jezus Christus een echte menselijke moeder had, maar alleen God zelf als Vader, want Hij wilde een nieuw begin maken, te danken aan Hem alleen en niet aan aardse krachten. 1

Maria's maagdelijkheid is geen achterhaalde mythologische voorstelling, maar is van fundamentele betekenis voor het leven van Jezus. Hij werd uit een vrouw geboren, maar had geen aardse vader. Jezus Christus is een nieuw begin in de wereld, van bovenaf tot stand gebracht. In het Lucasevangelie vraagt Maria aan de engel: 'Hoe zal dat gebeuren? Ik heb immers nog nooit gemeenschap met een man gehad' (Lc. 1, 34). Daarop antwoordde de engel: 'De Heilige Geest zal over je komen' (Lc. 1, 35). Hoewel de Kerk vanaf het begin bespot werd om haar geloof aan Maria's maagdelijkheid, heeft zij altijd geloofd dat het gaat om een echte en niet louter symbolische maagdelijkheid.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 484-504.508-510
"De boodschap aan Maria luidt de "volheid van de tijd" Gal. 4, 4 in, d.w.z. de vervulling van de beloften en de voorbereidingen. Maria wordt uitgenodigd Hem te ontvangen, in wie "de godheid in heel haar volheid lijfelijk" Kol. 2, ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=80.84

CKK 494 "Mij geschiede naar uw woord..."
Op de boodschap dat zij door de kracht van de heilige Geest "de Zoon van de Allerhoogste" zal baren zonder gemeenschap met een man te hebben, 1 heeft Maria geantwoord met "de gehoorzaamheid van het geloof" 2 , in de stellige zekerheid dat "voor God niets onmogelijk is": "Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord" (Lc. 1, 37-38). Zo werd Maria, door in te stemmen met het woord van God, Moeder van Jezus en, door met geheel haar hart de goddelijke heilswil te volgen, zonder dat ook maar een enkele zonde haar weerhield, leverde zij zich geheel over aan de persoon en het werk van haar Zoon om afhankelijk van Hem en samen met Hem, door Gods genade, het mysterie van de verlossing te dienen. 3
Zoals de heilige Ireneüs zegt: "door haar gehoorzaamheid is zij oorzaak van het heil geworden, zowel voor zichzelf als voor de gehele mensheid" 4. Ook zegt een niet gering aantal oude Kerkvaders met hem: "De knoop van Eva's ongehoorzaamheid werd ontward door de gehoorzaamheid van Maria; wat de maagd Eva heeft gebonden door haar ongeloof, heeft de maagd Maria ontbonden door haar geloof" 5. Maria met Eva vergelijkend noemen zij Maria "de moeder van de levenden" en verklaren herhaaldelijk: "de dood kwam door Eva, het leven door Maria". 6

1) Vgl. Lc. 1, 28-37 Hij trad bij haar binnen en sprak: 'Verheug u, Begenadigde, de Heer is met u!' ...

2) Vgl. Rom. 1, 5 Door Hem heb ik de genade van het apostelschap ontvangen, om ter ere van zijn naam onder alle volken mensen te brengen tot de gehoorzaamheid van het geloof.

3) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56
"Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

4) H. Ireneüs van Lyon, Tegen de ketters, Adversus Haereses. 3, 22, 4

5) H. Ireneüs van Lyon, Tegen de ketters, Adversus Haereses. 3, 22, 4

6) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert. uit Lat. “Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=494

CKK 439, 496, 559, 2616: Jezus is de zoon van David

CKK 439 Talrijke joden en zelfs sommige heidenen die hun verwachting deelden, hebben in Jezus de wezenlijke kenmerken herkend van de Messiaanse "zoon van David", door God aan Israël beloofd. 1 2 3 4 5 6 Jezus heeft de benaming Messias, waarop Hij recht had, 7 8 aanvaard, maar niet zonder terughoudendheid, omdat deze door een deel van zijn tijdgenoten begrepen werd volgens een te menselijke, 9 in wezen politieke 10 11 opvatting.

1) Vgl. Mt. 2, 2 en vroegen: “Waar is de pasgeboren koning der Joden? Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen.”

2) Vgl. Mt. 9, 27 **Genezing van twee blinden**
Toen Jezus vandaar verder trok volgden Hem twee blinden die luid riepen: “Heb medelijden met ons Zoon van David.”

3) Vgl. Mt. 12, 23 Al het volk was buiten zichzelf en zei: “Zou dit niet de zoon van David zijn?”

4) Vgl. Mt. 15, 22 Op een gegeven ogenblik trad een Kananeese vrouw afkomstig uit dat gebied naar voren, luid roepend: “Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David! Mijn dochter is van een duivel bezeten en wordt verschrikkelijk gekweld.”

5) Vgl. Mt. 20, 30 Er zaten twee blinden langs de weg, die, horend dat Jezus voorbijging, luidkeels begonnen te roepen: “Heer, Zoon van David, heb medelijden met ons!”

6) Vgl. Mt. 21, 9.15 De mensen die Hem omstuwden, jubelden: “Hosanna Zoon van David, Gezegend de Komende in de naam des Heren! Hosanna in den hoge!”

7) Vgl. Joh. 4, 25.26 De vrouw zei Hem: “Ik weet dat de Messias (dat wil zeggen: de Gezalfde) komt, en wanneer Die komt zal Hij ons alles verkondigen.” ...

8) Vgl. Joh. 11, 27 Zij zei tot Hem: “Ja, Heer ik geloof vast dat Gij de Messias zijt, de Zoon Gods, die in de wereld komt.”

9) Vgl. Mt. 22, 41-46 **Zoon en Heer van David**
Terwijl de Farizeeën bij elkaar waren, stelde Jezus hun de vraag:

10) Vgl. Joh. 6, 15 Daar Jezus begreep, dat zij zich van Hem meester wilden maken om Hem mee te voeren en tot koning uit te roepen, trok Hij zich weer in het gebergte terug, geheel alleen.

11) Vgl. Lc. 24, 21 En wij leefden in de hoop, dat Hij degene zou zijn die Israël ging verlossen! Maar met dit al is het reeds de derde dag sinds die dingen gebeurd zijn.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=439

CKK 496 De maagdelijkheid van Maria
Vanaf de eerste formuleringen van het geloof 1 heeft de Kerk beleden dat Jezus alleen door de kracht van de Heilige Geest in de schoot van de maagd Maria ontvangen is, waarmee zij ook het lichamelijk aspect van dit gebeuren bevestigt: Jezus is ontvangen "van de Heilige Geest zonder mannelijk zaad". 2 De Kerkvaders zien in de maagdelijke ontvangenis het teken dat het werkelijk de Zoon van God is die een menselijke natuur, zoals de onze, aangenomen heeft.

Zo zegt de heilige Ignatius van Antiochië (begin tweede eeuw): "Gij zijt vervuld van een vast geloof in onze Heer die 'waarlijk uit het geslacht van David' is 'naar het vlees' (Rom. 1, 3), Zoon van God krachtens Gods wil en almacht, waarachtig geboren uit de Maagd, (...) waarachtig is Hij om ons, onder Pontius Pilatus en de viervorst Herodes, in het vlees vastgenageld (...); en Hij heeft waarachtig geleden, zoals Hij ook waarachtig zichzelf heeft opgewekt. 3

1) Vgl. DS 10-64

2) Synode van Lateranen, Sessio V (31 okt 649), 4. vert. uit Lat.

3) H. Ignatius van Antiochië, Brief aan de Christenen van Smyrna, Epistula ad Smyrnaeos. 1-2, vert. Getijdenboek Lect II,4,125-126

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=496

CKK 559 De Messiaanse intocht van Jezus in Jeruzalem
Hoe gaat Jeruzalem zijn Messias ontvangen? Hoewel Jezus zich altijd onttrokken had aan de pogingen van het volk om Hem tot koning te maken, 1 kiest Hij wel het tijdstip uit van zijn Messiaanse intocht in de stad van "zijn vader David" (Lc. 1, 32) 2 en bereidt deze intocht tot in de details voor. Hij wordt toegejuicht als de zoon van David, Hij die het heil brengt (Hosanna wil zeggen: "red toch!", "geef het heil!"). De "koning der glorie" (Ps. 24, 7-10) gaat nu zijn stad binnen, "gezeten op een ezel" (Zach. 9, 9): Hij verovert de dochter van Sion, een voorafbeelding van zijn Kerk, niet met list of geweld, maar met een nederigheid die getuigt van de waarheid. 3 Daarom zijn de onderdanen van zijn koninkrijk op die dag, de kinderen 4 5 en de "armen van God" die Hem toejuichen, zoals de engelen Hem verkondigden aan de herders. 6 7 Hun toejuiching "Gezegend Hij die komt in de naam des Heren" (Ps. 118, 26) wordt door de Kerk in het "Sanctus" van de Eucharistieviering herhaald aan het begin van de herdenking van het Pasen van de Heer.

1) Vgl. Joh. 6, 15 Daar Jezus begreep, dat zij zich van Hem meester wilden maken om Hem mee te voeren en tot koning uit te roepen, trok Hij zich weer in het gebergte terug, geheel alleen.

2) Vgl. Mt. 21, 1-11 **De intocht in Jeruzalem**
Toen zij Jeruzalem naderden en de Olijfberg bestegen in de richting van Betfage zond Jezus twee leerlingen uit met de opdracht: ...

3) Vgl. Joh. 18, 37 Pilatus hernam: “Gij zijt dus toch koning?” Jezus antwoordde: “Ja, koning ben Ik. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen om getuigenis af te leggen van de waarheid. Al wie uit de waarheid is, luistert ...

4) Vgl. Mt. 21, 15-16 Maar toen de hogepriesters en schriftgeleerden de wonderen zagen die Hij deed en de kinderen die in de tempel waren bleven roepen: “Hosanna Zoon van David!” waren ze verontwaardigd, ...

5) Vgl. Ps. 8, 3 uit de mond der kleinen, de kreet van het kind uw vermogen bevestigt, dat uw tegenstanders het weten, dat vijand en verstoorder moet zwijgen.

6) Vgl. Lc. 19, 38 zij riepen: 'Gezegend de Koning, die komt in de Naam des Heren! Vrede in de hemel en eer in den hoge!'

7) Vgl. Lc. 2, 14 'Eer aan God in den hoge en op aarde vrede onder de mensen in wie Hij welbehagen heeft.'

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=559

CKK 2616 Jezus verhoort het gebed
Het gebed tot Jezus werd al verhoord tijdens zijn openbare leven, via tekenen die vooruitliepen op de macht van zijn dood en verrijzenis: Jezus verhoorde het gelovige gebed, uitgedrukt hetzij in woorden (de melaatse; 1 Jaïrus; 2 de Kananeese; 3 de goede moordenaar 4) hetzij in stilte (de dragers van de lamme; 5 de vrouw die aan bloedvloeiing lijdt en die zijn kleren aanraakt; 6 de tranen en de balsem van de zondares 7). Het dringende verzoek van de blinden "Heb medelijden met ons, Zoon van David" (Mt. 9, 27) of "Zoon van David, heb medelijden met mij" (Mc. 10, 48) is overgenomen in de traditie van het gebed tot Jezus: "Jezus, Christus, Zoon van God, Heer, wees mij, zondaar, genadig!". Of het nu gaat om genezing van ziekten of vergiffenis van zonden, Jezus beantwoordt steeds het gebed dat Hem met geloof aanroept: "Ga in vrede, uw geloof heeft u gered".

De heilige Augustinus vat op bewonderenswaardige wijze de drie dimensies van het gebed van Jezus samen: "Hij bidt voor ons als onze priester. Hij bidt in ons allen als ons hoofd en wij bidden tot Hem als onze God. Erkennen wij dan ook onze stem in Hem en zijn stem in ons". 8 9

1) Vgl. Mc. 1, 40-41 **GENEZING VAN EEN MELAATSE**
Er kwam eens een melaatse bij Hem die op zijn knieën viel en Hem smeekte: 'Als Gij wilt, kunt Gij mij reinigen.' ...

2) Vgl. Mc. 5, 36 Jezus ving op wat er bericht werd en zei tot de overste van de synagoge: “Wees niet bang, maar blijf geloven.”

3) Vgl. Mc. 7, 29 Toen sprak Hij tot haar: “Omdat ge dit zegt, ga heen, de duivel heeft uw dochter verlaten.”

4) Vgl. Lc. 23, 39-43 Ook een van de misdadigers die daar hingen, hoonde Hem: 'Zijt Gij niet de Messias? Red dan uzelf en ons.' ...

5) Vgl. Mc. 2, 5 Toen Jezus hun geloof zag, zei Hij tot de lamme: “Mijn zoon, uw zonden zijn u vergeven.”

6) Vgl. Mc. 5, 28 Want ze zei bij zichzelf: “Als ik slechts zijn kleren kan aanraken, zal ik al genezen zijn.”

7) Vgl. Lc. 7, 37-38 Een vrouw nu die in de stad als een zondares bekend stond, was te weten gekomen, dat Jezus in het huis van de farizeeër te gast was. Zij nam een albasten vaasje met balsem mee ...

8) H. Augustinus, Enarrationes in Psalmos. 85,1

9) Vgl. Congregatie voor de Eredienst en de Sacramenten, Liturgie van de Getijden volgens de Romeinse ritus (tweede standaarduitgave 1985), Algemene inleiding op het getijdengebed, Institutio

Generalis de Liturgia Horarum (7 apr 1985). 7 (in: Getijdenboek, Alg. inl./Eigen teksten blz. 23; Vgl. ook: Getijdenboek. Lect. I,2,92

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2616

YOUCAT 478 Waarom kunnen wij erop vertrouwen dat ons gebed door God gehoord wordt?
Veel mensen die tijdens zijn aardse leven een beroep deden op Jezus om genezing, werden verhoord. Jezus, die uit de dood is opgestaan, leeft en verhoort onze gebeden en geeft ze door aan de Vader. 1

We kennen nog altijd de naam van de voorganger in de synagoge: Jaïrus heette de man die Jezus om hulp smeekte en die verhoord werd. Zijn dochter was doodziek. Niemand kon nog helpen. Jezus genas zijn dochtertje niet alleen, Hij liet haar zelfs uit de dood ontwaken (Mc. 5, 21-43). Er is een groot aantal genezingen door Jezus bekend. Hij verrichtte tekenen en wonderen. Lammen, melaatsen en blinden vroegen Jezus niet vergeefs. Ook van alle heiligen van de kerk is bekend dat hun gebeden zijn verhoord. Veel Christenen kunnen vertellen hoe ze God hebben aangeroepen en hoe Hij hen heeft verhoord. God is echter geen automaat. Hoe Hij precies onze gebeden verhoort, moet we aan Hem overlaten.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2615-2616.2621 “Meer nog, wat de Vader ons geeft, als ons gebed verenigd is met dat van Jezus, is "een andere Helper (...) om voor altijd bij u te blijven: de Geest van de waarheid" Joh. 14, 16-17. Deze nieuwe dimensie van ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=478

CKK 143-149, 494, 2087: “de gehoorzaamheid van het geloof’

CKK 143 Kan God alles? Is Hij almachtig?

‘Voor God is niets onmogelijk’ (Lc. 1, 37). Hij is almachtig. 1
Wie God aanroept in nood, gelooft dat Hij almachtig is. God heeft de wereld geschapen uit het niets. Hij is de Heer van de geschiedenis. Hij stuurt alle dingen en Hij kan alles. Maar hoe Hij zijn almacht gebruikt, is een mysterie. Vaak vragen mensen: waar was God dan? Via de profeet Jesaja zegt Hij tegen ons: ‘Mijn plannen zijn niet jullie plannen, en jullie wegen zijn niet mijn wegen’ (Jes. 55, 8). Niet zelden is Gods almacht juist daar te zien waar mensen er niets meer van verwachten. De onmacht op Goede Vrijdag ging vooraf aan de verrijzenis.

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Goddelijke openbaring, Dei Verbum (18 nov 1965), 5 Aan de openbarende God is de mens "de gehoorzaamheid van het geloof" verschuldigd Rom. 16, 26 , waardoor hij zich in vrijheid geheel overgeeft aan God door "volledige onderwerping van verstand en wil aan de openbarende God" Dei Filius, ...

2) Vgl. Rom. 1, 5 Door Hem heb ik de genade van het apostelschap ontvangen, om ter ere van zijn naam onder alle volken mensen te brengen tot de gehoorzaamheid van het geloof.

3) Vgl. Rom. 16, 26
maar nu is onthuld,

en dat krachtens de opdracht van de eeuwige God
aan de hand van profetische geschriften is meegedeeld
aan alle heidenvolken
om hen te brengen tot de gehoorzaamheid van het geloof

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=143

YOUCAT 20 Hoe kunnen wij God antwoord geven als Hij ons aanspreekt?
God antwoord geven houdt in: in Hem geloven. 1
Om te geloven heb je een 'opmerkzame geest' nodig (1 Kon. 3, 9). Er zijn veel manieren waarop God het contact met ons zoekt. Telkens wanneer je iemand ontmoet, in de natuur iets treffends ervaart, in elke toevallige omstandigheid, elke uitdaging, elk verdriet zit een verborgen boodschap van God aan ons. Het wordt nog duidelijker wanneer Hij tot ons spreekt met de woorden van de Schrift of in de stem van het geweten. Hij praat met ons als met vrienden. Daarom moeten wij Hem ook als vrienden antwoord geven en Hem geloven, vertrouwen, Hem steeds beter leren verstaan en onvoorwaardelijk aanvaarden wat Hij wil.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 142-149
"Door zijn openbaring "spreekt de onzichtbare God, uit de overvloed van zijn liefde, tot de mensen als tot zijn vrienden en gaat Hij met hen om, teneinde hen uit te nodigen tot de gemeenschap met Hem en hen daarin op ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=20

CKK 144 Gehoorzamen (gehoor geven) in het geloof is zich uit vrije wil onderwerpen aan het gehoorde woord, omdat God, de Waarheid zelf, borg staat voor de waarheid ervan. Abraham staat model voor deze gehoorzaamheid die de heilige Schrift ons voorhoudt. De Maagd Maria is er de meest volmaakte verwezenlijking van.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=144

CKK 145 Abraham - "de vader van alle gelovigen"
De brief aan de Hebreeën legt in de grote lofrede op het geloof van de voorvaderen in het bijzonder de nadruk op het geloof van Abraham: "Door het geloof heeft Abraham gehoor gegeven aan de roepstem van God, en ging hij op weg naar een land dat bestemd was voor hem en zijn erfgenamen: hij vertrok zonder te weten waarheen" (Heb. 11, 8). 1 Door het geloof heeft hij als vreemdeling en als pelgrim in het beloofde land geleefd. 2 Door dit geloof werd Sara vruchtbaar en kon zij de zoon van de belofte ontvangen. Door het geloof tenslotte heeft Abraham zijn enige zoon ten offer gebracht. 3

1) Vgl. Gen. 12, 1-4 **De roeping van Abram**
Jahwe zei tot Abram: `Trek weg uit uw land, uw stam en uw familie, naar het land dat Ik u aan zal wijzen. ...

2) Vgl. Gen. 23, 4 Hij zei: `Ik ben hier maar een vreemdeling; daarom vraag ik u: Geef mij een eigen begraafplaats, waar ik mijn overleden vrouw kan begraven.'

3) Vgl. Heb. 11, 17 Door het geloof heeft Abraham, toen hij op de proef gesteld werd, Isaak ten offer gebracht. Hij die de beloften had ontvangen, stond op het punt zijn enige zoon te offeren,

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=145

CKK 146 Abraham verwezenlijkt zo de definitie van het geloof, zoals de brief aan de Hebreeën die verwoordt: "Het geloof is een vaste grond van wat wij hopen, het overtuigt ons van de werkelijkheid van onzichtbare dingen" (Heb. 11,1). "Abraham heeft God geloofd en dat geloof is hem aangerekend als gerechtigheid" (Rom. 4, 3). 1 Dankzij deze "kracht van zijn geloof" (Rom. 4, 20) is Abraham "de vader van allen die geloven" (Rom. 4, 11) 2 3 geworden.

1) Vgl. Gen. 15, 6 Abram geloofde Jahwe, en deze rekende hem dat als gerechtigheid aan.

2) Vgl. Rom. 4, 18 Tegen alle hoop in heeft hij gehoopt, en geloofd dat hij vader zou worden van vele volken, gelijk hem gezegd was: Zo talrijk zal uw nageslacht zijn.

3) Vgl. Gen. 15, 5 Hij leidde hem naar buiten en zei: `Kijk naar de hemel en tel de sterren, als ge kunt.' En Hij verzekerde hem: `Zo talrijk wordt uw nageslacht.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=146

CKK 147 Het Oude Testament getuigt rijkelijk van dit geloof. De brief aan de Hebreeën verkondigt de lof van het voorbeeldige geloof van de ouden "die zich hierdoor naam verworven hebben" (Heb. 11, 2) 1 . Echter, "God had met ons iets beters voor": de genade in zijn Zoon Jezus te geloven, "de aanvoerder en voltooier van ons geloof" (Heb. 12, 2).

1) Vgl. Heb. 11, 39 Ook dezen hebben zich allen een naam verworven door hun geloof. Toch heeft geen van hen de belofte in vervulling zien gaan.

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=147

CKK 148 Maria - "Zalig zij die geloofd heeft"
De maagd Maria verwezenlijkt op de meest volmaakte manier de gehoorzaamheid van het geloof. In geloof heeft Maria de aankondiging en de belofte, haar door de engel Gabriël gebracht, ontvangen, omdat zij geloofde dat "voor God niets onmogelijk is" (Lc. 1, 37) 1 en omdat ze haar instemming gaf: "Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord" (Lc. 1, 38). Elisabeth heeft haar als volgt begroet: "Zalig zij die geloofd heeft, dat tot vervulling zal komen wat haar vanwege de Heer gezegd is" (Lc. 1, 45). Om dit geloof zal elk geslacht haar zalig prijzen. 2

1) Vgl. Gen. 18, 14 Is er voor Jahwe dan iets te moeilijk? Over een jaar, precies op deze tijd, kom Ik bij u terug, en dan zal Sara een zoon hebben.'

2) Vgl. Lc. 1, 48 daar Hij welwillend neerzag op de kleinheid zijner dienstmaagd. En zie, van heden af prijst elk geslacht mij zalig

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=148

CKK 149 Tijdens haar hele leven en tot haar laatste beproeving, 1 toen Jezus, haar zoon, stierf op het kruis, heeft haar geloof niet gewankeld. Maria heeft niet opgehouden te geloven "in de vervulling" van het woord van God. Daarom vereert de kerk in Maria dan ook de zuiverste verwezenlijking van het geloof.

1) Vgl. Lc. 2, 35 opdat de gezindheid van vele harten openbaar moge worden; en uw eigen ziel zal door een zwaard worden doorboord.'

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=149

CKK 494 "Mij geschiede naar uw woord..."
Op de boodschap dat zij door de kracht van de heilige Geest "de Zoon van de Allerhoogste" zal baren zonder gemeenschap met een man te hebben, 1 heeft Maria geantwoord met "de gehoorzaamheid van het geloof" 2 , in de stellige zekerheid dat "voor God niets onmogelijk is": "Zie de dienstmaagd des Heren, mij geschiede naar uw woord" (Lc. 1, 37-38). Zo werd Maria, door in te stemmen met het woord van God, Moeder van Jezus en, door met geheel haar hart de goddelijke heilswil te volgen, zonder dat ook maar een enkele zonde haar weerhield, leverde zij zich geheel over aan de persoon en het werk van haar Zoon om afhankelijk van Hem en samen met Hem, door Gods genade, het mysterie van de verlossing te dienen. 3
Zoals de heilige Ireneüs zegt: "door haar gehoorzaamheid is zij oorzaak van het heil geworden, zowel voor zichzelf als voor de gehele mensheid" 4. Ook zegt een niet gering aantal oude Kerkvaders met hem: "De knoop van Eva's ongehoorzaamheid werd ontward door de gehoorzaamheid van Maria; wat de maagd Eva heeft gebonden door haar ongeloof, heeft de maagd Maria ontbonden door haar geloof" 5. Maria met Eva vergelijkend noemen zij Maria "de moeder van de levenden" en verklaren herhaaldelijk: "de dood kwam door Eva, het leven door Maria". 6

1) Vgl. Lc. 1, 28-37 Hij trad bij haar binnen en sprak: 'Verheug u, Begenadigde, de Heer is met u!' ...

2) Vgl. Rom. 1, 5 Door Hem heb ik de genade van het apostelschap ontvangen, om ter ere van zijn naam onder alle volken mensen te brengen tot de gehoorzaamheid van het geloof.

3) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56
“Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

4) H. Ireneüs van Lyon, Tegen de ketters, Adversus Haereses. 3, 22, 4

5) H. Ireneüs van Lyon, Tegen de ketters, Adversus Haereses. 3, 22, 4

6) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 56. vert. uit Lat.
“Het was de wil van de Vader van barmhartigheid, dat de toestemming van de gepredestineerde Moeder vooraf zou gaan aan de menswording, opdat zó, gelijk een vrouw had meegewerkt tot de dood, ook een vrouw zou meewerken tot het leven. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=494

YOUCAT 80 en 84 (zie boven)

CKK 2087 Het geloof
Ons zedelijk leven vindt zijn oorsprong in het geloof in God, die ons zijn liefde meedeelt. De heilige Paulus spreekt over "de gehoorzaamheid van het geloof" (Rom. 1, 5)(Rom. 16, 26) als over een allereerste verplichting. In de "goddeloosheid" toont hij de oorsprong en de verklaring van elke

zedelijke ontaarding. 1 Onze verplichting tegenover God bestaat erin, in Hem te geloven en over Hem getuigenis af te leggen.

1) Vgl. Rom. 1, 18-32 **De zonden van het heidendom: afgoderij**
Maar de toorn van God openbaart zich en daalt uit de hemel neer over de goddeloosheid en ongerechtigheid van allen die door hun ongerechtigheid de waarheid onderdrukken. ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2087

YOUCAT 352 Wat betekent: 'Ik ben de Heer, uw God' (Ex. 20, 2)?
Omdat de Almachtige zich aan ons getoond heeft als God en Heer, mogen wij niets boven Hem stellen, niets belangrijker vinden en geen andere zaak of persoon voorrang geven op Hem. God erkennen, Hem dienen, Hem aanbidden – dat heeft absolute prioriteit in het leven. 1

God verwacht dat wij Hem ons hele geloof schenken. Wij moeten onze hele hoop en alle krachten van de liefde op Hem richten. Het gebod van de liefde voor God is het belangrijkste van alle geboden en de sleutel tot alle andere. Daarom is dit het eerste van de Tien Geboden.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2083-2094.2133-2134
Jezus heeft de verplichtingen van de mens tegenover God samengevat in deze woorden: "Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel en geheel uw verstand" Mt. 22, 37. In deze woorden ligt de ...

https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=352